

Pasākumu finansiāli atbalsta Sabiedrības integrācijas
fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem

LNS projekts "LNS darbības stiprināšana – 2016", Nr. 2016.LV/NVOF/DAP/MAC/042/30

Latvijas valsts budžeta finansētās programmas "NVO fonds"
Sabiedrības integrācijas fonda finansēta LNS projekta "LNS
darbības stiprināšana – 2016" 1.aktivitāte

Apmācības cilvēkresursu vadīšanā

2.diena, 2016.gada 21.augusts

Nodarbību vadītājs: Edgars Vorslovs

*Materiāls ir sagatavots ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.
Par materiāla saturu atbild biedrība "Latvijas Nedzirdīgo savienība".*

Temats. Dienas plānojums

Laiks	Saturs
9.00 - 9.15	<i>Dienas plāns. Jautājumi.</i>
9.15 - 10.30	Nepieciešamā personāla meklēšana un atlasē būtība: prasības; piedāvājuma izvērtējums. LNS prakses piemērs.
10.30 - 11.30	Diskusijas. Kafijas pauze.
11.30 - 12.30	Darba likumdošana. Līgumu veidi, amatu apraksti. LNS prakses piemērs
12.30 - 13.00	Darbinieku pieņemšana darbā, atbrīvošana. Darbinieku pieņemšana darbā, atbrīvošana - lietvedības jautājumi. LNS prakses piemērs.
13.00 - 14.00	Diskusijas. Pusdienas
14.00 - 15.30	Interaktīvais uzdevums grupām: Līguma formas izveide. Dienas kopsavilkums, secinājumi, jautājumi
15.30 - 16.00	Diskusijas. Kafijas pauze

Personāla piesaiste

Atlases process:

- Prasību konkrētam amatam izvirzīšana
- Darba tirgus piedāvājuma izvērtēšana
- **Kandidātu meklēšana:**
 - *Iekšējā atlase*
 - Publiski pārkamās maksas datubāzes, piem.: cvmarket.lv, cv.lv;
 - Sociālie tīkli;
 - Citi avoti (internets, nozaru asociācijas, publikācijas, utt.);
 - Augstskolu un pasniedzēju ieteikumi;
- **Kandidātu izvērtēšana:**
 - Autobiogrāfija, kvalifikācijas dokumenti;
 - Intervēšana

Diskusijas Kafijas pauze

Darba likumdošana

- **Darba likumdošanā jāņem vērā šādi likumi:**
- Darba likums
- Darba strīdu likums
- Darba aizsardzības likums
- Likums “Par darbinieku aizsardzību darba devēja maksātnespējas gadījumā”
- Civillikums
- Civilprocesa likums

Darba attiecību līgumi

- **Darba attiecību līgumu veidi:**
- *Darba līgums* - ar darba līgumu viena puse (*darbinieks*) uzņemas strādāt pie otras puses (darba devēja) par atlīdzību (CL 2178.p.)
- *Uzņēmuma līgums* - viena puse (*uzņēmējs*) uzņemas izpildīt otrai pusei (pasūtītājs) par zināmu atlīdzību ar saviem darba rīkiem un ierīcēm, kādu pasūtījumu, izgatavot kādu lietu vai izvest kādu pasākumu. (CL 2212.p.)

Šo līgumu pamatā (līgumu priekšmets) ir darbs, vai darba process, rezultāts.

Visos gadījumos viena persona apņemas izdarīt otras labā kādu darbu par atlīdzību.

Darba attiecību līgumi

Darba līgums

- Darba līguma būtiskās sastāvdaļas ir **darbs** un **atlīdzība**.
- Darba līgums uzskatāms par noslēgtu ar brīdi, kad darbinieks un darba devējs ir vienojušies par veicamo darbu un darba samaksu, kā arī darbinieka turpmāku pakļaušanos noteiktai darba kārtībai un darba devēja rīkojumiem.
- Ar darba līgumu **darbinieks uzņemas**:
 - veikt noteiktu darbu,
 - pakļaujoties noteiktai darba kārtībai;
 - pakļauties darba devēja rīkojumiem,
- Ar darba līgumu **darba devējs uzņemas**:
 - maksāt nolīgto darba samaksu;
 - nodrošināt taisnīgus, drošus un veselībai nekaitīgus darba apstākļus.
- Darbinieks savu darbu veic personīgi, noteiktā laikā, vietā, saskaņā ar darba devēja norādījumiem un ar visu pienācīgo rūpību (CL 2182; 2184.p.)

Darba attiecību līgumi

Uzņēmuma līgums

- Uzņēmuma līgums pēc būtības ir līdzīgs darba līgumam – līguma būtiskās sastāvdaļas ir darba **rezultāts** un **samaksa**. Uzņēmumam līgumā var piemērot darba līguma noteikumus ciktāl tie atbilst uzņēmuma līgumam.
- **Būtiskākās atšķirības no darba līguma:**
 - 1) Nav jāpakļaujas noteiktiem darba kārtības noteikumiem, darba režīmam, nav piesaistīts konkrētai darba videi (Uzņēmuma līgumā var būt iekļautas speciālas atrunas saistībā ar minēto);
 - 2) Darba izpildes ir vērsta tikai uz konkrēta darba izdarīšanu un samaksu par to, un pusēm izpildot to līgums faktiski ir pabeigts;
 - 3) Uzņēmējs veic darbu ar saviem darba rīkiem un ierīcēm, bet no pasūtītāja materiāla (pretējā gadījumā tas būs pirkuma līgums);
 - 4) Uzņēmējam nav paredzēti līgumā noteikumi – atpūtas laikam (kā atvaļinājums, pārtraukumi darbā), kā arī nav paredzētas sociālās garantijas no Pasūtītāja puses (apmaksāta slimības lapa, atvaļinājums);
 - 5) Uzņēmējs var nodot viņam uzliktā darba izpildi arī trešajai personai, bet tad jāuzņemas risks par šīs personas darbu.

Darbinieku pieņemšana darbā

- Darba līgumu sagatavošanai nepieciešamie dokumenti:
 - 1) Pretendentam jāuzrāda **personu apliecinošu dokumentu**
 - 2) Pretendentam jāiesniedz **iesniegums**, kur norādīta **viņa dzīvesvieta, saziņas līdzekļi un bankas konta dati**.
 - 3) Pretendentam jāiesniedz **noteiktus dokumentus** normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos (piem. sanitāro grāmatiņu, speciālā atļauja ieroču nēsāšanai un c.).
 - 4) Sagatavojot darba līgumu tāda darba veikšanai, kuram nepieciešamas īpašas zināšanas vai prasmes, darba devējam ir tiesības pieprasīt, lai pretendents uzrāda dokumentus, **kas apliecina viņa izglītību vai profesionālo sagatavotību**.

Darbinieku pieņemšana darbā

- Darba līgumā norāda:

- 1) darbinieka vārdu, uzvārdu, personas kodu, dzīvesvietu, darba devēja vārdu, uzvārdu (nosaukumu), reģistrācijas numuru un adresi;
- 2) darba tiesisko attiecību sākuma datumu;
- 3) darba tiesisko attiecību paredzamo ilgumu (ja darba līgums noslēgts uz noteiktu laiku);
- 4) darba vietu (ja darba pienākumu veikšana nav paredzēta kādā noteiktā darba vietā, to, ka darbinieku var nodarbināt dažādās vietās);
- 5) darbinieka arodu, amatu, specialitāti (turpmāk - profesija) atbilstoši Profesiju klasifikatoram un vispārīgu nolīgta darba raksturojumu;
- 6) darba samaksas apmēru un izmaksas laiku (nedrīkst būt zemākā par valstī noteikto minimālo algu/stundas likmi);
- 7) nolīgto dienas vai nedēļas darba laiku (normālais dienas darba laiks nedrīkst pārsniegt astoņas stundas, bet normālais nedēļas darba laiks — 40 stundas);
- 8) ikgadējā apmaksātā atvaļinājuma ilgumu (nedrīkst būt īsāks par četrām kalendāra nedēļām, neskaitot svētku dienas);
- 9) darba līguma uzteikuma termiņu;
- 10) atsauci uz darba koplīgumu, darba kārtības noteikumiem, kas piemērojami darba tiesiskajām attiecībām.

Darbinieku darba nosacījumu grozīšana

- Darba līguma nosacījumu grozīšana:

- 1) ja darbinieks jau ir darba attiecībās ar konkrēto darba devēju un tās nav pārtrauktas, pusēm vienojoties, mainoties apstākļiem, darbinieks un darba devējs **var vienoties** par citiem darba līguma nosacījumiem;
- 2) darba līguma nosacījumu izmaiņas regulē DL 97.pants, tādējādi jauna darba līguma noslēgšana nav nepieciešama;
- 3) ja darbinieks un darba devējs savstarpēji vienojas, tad jaunā darba kārtība ir nosakāma rakstveidā kā vienošanās par esošā darba līguma Nr.xxx grozījumiem
- 4) ar vienošanos par darba līguma grozījumiem saprot amata maiņu, darba laika maiņu, darba samaksas maiņu u.tml., šīs izmaiņas noformējot rakstveidā un abām pusēm parakstot
- 5) darba devējs var vienpersoniski grozīt darba līgumu (izteikt to jaunā redakcijā), pamatojoties uz DL 98. pantu un 101. panta pirmo daļu (*nosacījums – ja darbinieks nepiekritīs grozījumiem, darba tiesiskās attiecības tiks izbeigtas*)

Darbinieku atbrīvošana

- Darba līgumu izbeidz (darbinieku atbrīvo no darba):
 - 1) izbeidzoties līgumā noteiktajam termiņam;
 - 2) pēc darbinieka uzteikuma (DL 100.pants)
 - 3) pēc darba devēja uzteikuma (DL 101.pants)
 - 4) pēc pušu vienošanās par darba attiecību izbeigšanos (DL 114.pants)
 - 5) darbinieka nāve
 - 6) pamatojoties uz trešo personu pieprasījuma un tiesas spriedumu (piem. darbiniekam piemērots arests, vai cietumsods).

Diskusijas Pusdienas

*Materiāls ir sagatavots ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.
Par materiāla saturu atbild biedrība "Latvijas Nedzirdīgo savienība".*

Uzdevums grupām

- **Līguma formas izveide:**
- *Izvēlēties līguma veidu*
- *Izveidot līgumu iekļaujot tajā obligātās sadaļas*
- *Pievērst uzmanību nolīgtā darba raksturojumam (amata apraksts)*

Dienas kopsavilkums

- Jautājumi

- Secinājumi

Diskusijas

Kafijas pauze

